

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

104. An qui detentus à birruariis adhuc intrat in Ecclesiam, gaudeat eius
Immunitate? Ex part. 4. tr. 1. res. 106.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

meretur pœnam capitalem, est graue delictum: tamen grauitas, vel leuitas huius delicti, vt supra dixi, non est consideranda in casu nostro respectu pœnæ à lege impositæ; sed respectu irreuerentiæ loco sacro factæ: ergo non erit talis delatio atmorum delictum graue respectu Ecclesiæ. Adde quod cum hoc delictum non fit per Canones exceptum, debet gaudere Ecclesiastica immunitate, iuxta à nobis superius dicta.

RESOL. CI.

An ministri laici iurisdictionis possint in Ecclesia auferre reo arma prohibita?

Et an satellites possint per vim auferre rem furatam à manibus furum, etiam in Ecclesia existentium, si tradere recusent?

Et an satellites Curia laicalis, quando reus est intra Ecclesiam, ne inde fugiat, possint brachio apprehensum tenere, donec licentia Episcopi veniat?

Et an in tali casu concedatur, quod Ecclesia obfideatur à satellitibus, ne reus libere effugiat? Ex part. 1. tract. 1. Resol. 8.

Sup. hoc supra cursum in fine Ref. 99. & magis late in Ref. 100. §. Neque ad medium verif. Vnde.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Gambacurta lib. 4. c. 10. n. 11. Villadiego in Polit. cap. 3. n. 214. & citat Couart. lib. 2. var. c. 20. n. 12. Idem docuit nouissimè Ioann. de la Cruz in direct. conscient. p. 1. precept. 8. q. 3. a. 1. dub. 1. conclus. 3. Grassi. tom. 1. lib. 3. confanico, n. 19. de immunit. Eccles. Suarez de Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. c. 12. sub n. 3. Facundez de Precept. Eccles. part. 2. lib. 4. c. 4. num. 55. & Laurentius Portell. in dubiis regularibus verb. Ecclesia immunitas. num. 15.

2. Sed negatiuam sententiam, & meritò docet Farinac. tract. de immunit. Eccles. cap. 16. num. 238. vbi asserit, contrariam sententiam procedere de iure ciuili, non autem de iure canonico: nam ex cap. 1. extra, de immunit. Eccles. & in cap. 2. eodem titulo, in 6. expressè prohibetur Iudicibus secularibus, aliquam iurisdictionem in Ecclesia exercere. Hanc sententiam docuit P. Peregrin. de immunit. Ecclesia, cap. 13. n. 5. Et rationem aliam adducit; quia, sicut reus non potest extrahi per Iudicem laicum ab Ecclesia, etiam in casibus exceptis, sine licentia Episcopi, vel eius Officialis, vt determinat Gregor. XIV. in hac Constitutione: ita quoque non potest Index laicum illum armis expoliare in Ecclesia, absque licentia Episcopi, vel eius Officialis: nam accessorium sequitur naturam sui principalis.

Sup. hoc supra in Ref. 57. §. Sed non indigemus & in Ref. 100. §. Neque, cursum in fine.

Sup. hoc infra in Ref. 116. lege doctrinam §. Hinc obiter, & in alio §. eius not.

3. Nec mihi placet opinio Gambacurt. loco citato, qui asserit, satellites posse per vim auferre rem furtiuam, à manibus furum, etiam in Ecclesia existentium, si tradere recusent, vt eam suo domino restituant: sed hoc, ex rationibus allatis, negat Peregrin. ex loco citato, & cap. 12. numer. 8. Nec approbo aliam opinionem Gambacurt. vbi supra à num. 14. 15. & 18. vbi asserit, posse satellites Curia, quando reus est intra Ecclesiam ne inde fugiat, brachio apprehensum tenere, donec licentia Episcopi veniat: vel, si personæ ecclesiasticæ quærunt dimittere illum, non expectata licentia Episcopi, reum capere, & extrahere ab Ecclesia, & ad Episcopum postea ducere: non inquam, approbo hanc opinionem, propter multa inconuenientia, quæ ex illa possunt procedere ex insolentia ministrorum laicalis iurisdictionis, & propter irreuerentiam ex talibus actionibus contra Ecclesiam prouenientem. Adde, quod in casibus similibus, ad euitanda supra dicta incommoda, & propter securitatem Iudicium secularium, concedunt DD. quod Ecclesia obfideatur, à satellitibus, ne reus li-

berè fugiat; vel, vt si extra fines Ecclesiæ exeat, capiatur: quia in tali casu nulla vis efficitur existenti in loco sacro; vt efficeretur, si esset sequenda opinio Gabacurtæ: sed solus locus nō facit custoditur, vt si voluntariè illinc exeat criminofus, ibi teneatur, & vis inferatur, vbi licitè inferri potest. Et ita docet Peregrin. loco cit. n. 10. qui citat Suarez, Ambrosinum, & Italiam, cui ego addo Farinac. tract. de immunit. Eccles. cap. 19. n. 299. & Megalam in 3. part. lib. 4. c. 2. quest. 1. num. 29.

RESOL. CII.

An qui iam vicinus Ecclesia cum ipso satellite per vim intrat in Ecclesiam, & vt se de manibus illius eximat, vulnerat illum cum magna sanguinis effusione, gaudeat Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 13.

§. 1. **N**on gaudere docet Gambacurt. lib. 6. c. 18. num. 6. cum ratione grauis delicti in Ecclesia perpetrati immunitate priuetur: & idem docet Villadiego in Polit. cap. 3. num. 206.

2. Sed supra hanc opinionem probauimus Resol. 2. nam delicta, etiam grauia, & enormia in Ecclesia commissa, non excluduntur ab immunitate Ecclesiarum, extra homicidium, & mutilationem membrorum: & idè in particulari ad propositum casum respondendo, assero supradictum criminofum gaudere immunitate: quia post Bullam Gregor. XIV. vt reuè notat Farinac. tract. de immunit. Eccles. cap. 16. n. 227. vulnerans in Ecclesia, etiam cum effusione sanguinis gaudet illius immunitate: quia in dicta Constitutione excipitur solum vulnus cum mutilatione membri, quidquid in contrarium asserant aliqui: sed in dicto casu reus non mutilauit membrum aliquod; sed solum satellitem grauius vulnerauit, ergo gaudebit Ecclesiæ immunitate.

Quæ hic est supra Ref. 24. & in alia eius not.

RESOL. CIII.

An qui cum ipso satellite per vim intrat in Ecclesiam, gaudeat eius Immunitate? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 36.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docui in tract. 1. de immunit. resol. 13. sed aliqui Iuriconsulti in surrexerunt aduersum me dicentes, supradictum reum non gaudere prorsus immunitate, quia Ecclesia non recipit cum liberum, sed captum; ergo. Respondeo, quod casu, vt quod Canones loquuntur absolute, nempe confugiens ad Ecclesiam debere immunitate gaudere, & ybi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus. Et ita in terminis determinat hunc casum Marius Italia de immunit. Eccles. 1. lib. 1. c. 6. §. 2. n. 70. & ita etiam fuisse determinatum his diebus elapsis in Curia Episcopali Aggrigentina stante voto à me subscripto: & à RR. PP. Iosepho de Augustino, Francisco del Bene, & Francisco Bardi Societatis Iesv, viris doctissimis, & amicissimis, vnde non sunt audiendi in hoc Pegueta dec. 251. Gamma de vis. 141. Ambrosinus de immunit. cap. 10. num. 10. cum aliis Iuriconsultis penes ipsos.

Quæ hic est Ref. antecedens, quantum sit distinctus in aliis casibus huius Ref. signanter in Ref. seq. & in aliis eius not.

RESOL. CIV.

An qui detentus à Birruariis adhuc intrat in Ecclesiam, gaudeat eius immunitate? Ex part. 4. tract. 1. Refol. 106.

§. 1. Nega

§. 1. Negatiuam sententiam docet Nouissimè Antonius Nouarius in summa Bullarum, tit. de de immunitate Ecclesiast. num. 14. vbi sic ait: Detentus à Birtuariis, si ita detentus vim faciendo traxisset secum Birtuarios intus Ecclesiam; non gaudebit immunitate, nisi liber, & solutus euasisset manus familiar. Ita ille.

2. Sed ego alibi bis affirmatiuam sententiam docui, cum Mario Italia, & Farinacio, & nunc iterum docco cum Castro Palao in opere morali tom. 2. de immunitate disp. vnica, punct. 7. num. 11. vbi ita asserit. Inferitur, si captus à ministris, ex eorum manibus in locum sacrum te recipias, immunitate gaudere; quod credo extendendum esse, etiam si per vim tecum ferres ministros iustitie, semper enim verum est te ad Ecclesiam confugere, ac proinde illius debes immunitate gaudere. Sic ille.

RESOL. CV.

An comprehensus extra locum sacrum, si per illum ramentum ad carcerem ducatur, vel ab supplicium, aut ad mortem trahatur per aliquam Ecclesiam gaudeat Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Res. 30.

§. 1. Prima opinio negat. Ita Bobadilla in Politic. 1. lib. 2. c. 14. n. 61. qui in gloss. lit. A, plusquam viginti Doctores pro hac sententia adducit. Idem docet in casu simili Tanner in 2. disp. 5. q. 8. dub. 1. n. 17. Et ratio est: quia talis reus liber in Ecclesia non fuit ingressus, ergo immunitate non gaudebit.

2. Secunda opinio affirmat, quam tenet noster Megal. conf. 46. per tot. Nauar. in Manuali. cap. 25. n. 19. Boer. decis. 100. Gemon. de immunit. lib. 3. c. 16. n. 35. & alij citati à Bobadilla vbi sup. in glossa, lit. B.

3. Tertia opinio distinguit: vel carceratus ducitur per Ecclesiam ex necessitate, quia ex alio loco transire non potest; & in hoc casu procederet prima opinio: vel voluntarie, & sine necessitate per Ecclesiam ductus fuit; & in hoc casu secunda opinio sequenda erit. Ita docet noster P. Peregr. de immunit. c. 5. n. 8. Alteram distinctionem pro concordia dictarum opinionum asserit etiam Farin. de immunit. c. 15. n. 205.

4. Quid ego sentiam, dicam breuiter. Non obstantibus dictis distinctionibus, quas ingeniosas esse arbitror; puto cum Facundez de Præcep. Eccles. tract. 2. lib. 2. c. 4. num. 57. vtramque opinionem esse probabilem; priorem tamen in rigore iuris veriolem; posteriorem autem magis piam, & ideo in praxi amplectendam.

RESOL. CVI.

An qui ab aliis violentè extractus fuit à manibus satellitum, si confugerit ad Ecclesiam, sit prosequendus, et eius Immunitate gaudeat?

Et an si quis confugeret ad Ecclesiam, & secum ferret violentè satellites in illam, gaudeat utique eius Immunitate?

Et deducitur, an sicut laicus tenetur restituere reum Ecclesia spoliata sic & Ecclesia tenetur iudici laico reum extractum ab aliis à manibus satellitum restituere? Ex part. 6. tract. 8. & Misc. 3. res. 15.

§. 1. Supra in tract. 1. de immunit. Ecclesiarum, hanc quaestionem pertractaui, sed post illa scripta, & iam impressa perueniunt ad manus meas Decisiones Morales nostri P. Pasqualigi, qui decis. 486. per totam inuictur acriter contra me resellentem vbi

suprà opinionem negatiuam Nouarij, quam ipse mordicus tenet: quia reus quo Curia iniuste spoliatur, ab alio per vim, potest illum reperere apud quoscumque sit, & non potest à quocumque impediri ne repetat; vnde Ecclesia illum habens apud se tenetur restituere, alioquin faceret contra iustitiam, & foueret iniustam spoliationem, non secus ac qui haberet apud se rem furatam, & noller restituere proprio domino foueret furum. Ita ille.

2. Sed profus hæc omnia reiicienda esse puto, nec discedo à sententia quam docui; nam eo ipso quod reus non est amplius in manibus Curia etiam si fuerit extractus violentè ab aliis, habet ius confugiendi ad Ecclesiam, nam extractio illa violenta non potuit priuare illum iure suo, quod habet ad vitam libertatemque tenendam, quod aperte probatur, nam alioquin si adhuc in isto casu remaneret, sub dominio Curia, teneretur minime fugam arripere; sed iterum se capi permittere à satellitibus, quod ridiculum est dicere; ergo in tali casu reus in sua libertate constitutus licite, & iusto titulo ad Ecclesiam pro sua tuitione confugit. Si ergo licite, vt patet, reus ad Ecclesiam confugit, tunc ipsa tenetur illum excipere & defendere, & sic faciendo non dicitur vt vult Pasqualigus detinere rem alienam, sed præbere suum patrocinium reo iam in pristina libertate reposito, & libero in ea intranti, quicquid extrahentes in extractione violenta peccauerint, quorum malitia non potest tollere quin reus sic extractus non efficiatur sui iuris vt probatum est, & quod liber non intret in Ecclesia & quod Ecclesia illum non teneatur defendere, & suum patrocinium præbere. Itaque dicendum est in casu nostro extractionem rei ex brachijs Curia fuisse quidem iniustam, & peccaminosam ex parte extrahentium, sed non abstulisse reo in libertate posito ius se tuendi & confugiendi ad Ecclesiam: nam si reus habet ius pro sua tuitione violentè se extrahendi à manibus Curia, & ad Ecclesiam confugere, quanto magis extractus ab aliis, & in sua libertate repositus. Et ideo Ecclesia in isto casu præbet tantum auxilium reo libero, & licite ad eam confugiendi, neque fouet vt vult Pasqualigus iniustam spoliationem factam iudici Laico, sicut si carceratus exiens sub iuramento redeundi ad carcerem, confugiat ad Ecclesiam, gaudebit eius immunitate; & tamen in tali casu non dicitur Ecclesia fouere sacrilegium Rei, & damnum quod reus asserit carcerario, sed tantum tenetur ius quod habet reus confugiendi pro sua tuitione ad Ecclesia. Et si opinio Nouarij, & Pasqualigi esset vera sequeretur, quod si v.g. aliquis Romæ eximeretur à manibus satellitum, & postea in Florentiam confugeret, sequeretur, inquam quod Dux Florentia teneretur illum reddere iudici Romano spoliato & aliter faciendo detineret rem alienam & foueret spoliationem iniustam, quod quidem negandum est, & patet ex praxi, nã in tali casu Dux Florentia sicut & Ecclesia in nostro casu, licite defendit illum reum qui liber intrauit in suo territorio, nec potest iudex Romanus illum extrahere de territorio Florentia, nec Dux requisitus teneretur illum reddere. Et ideo non desinam hic apponere verba Lud. Correa in relect. ad c. inter alias de immunit. Eccl. p. 3. n. 21. vbi sic ait: licet delinquens antea esset in manibus Curia, nihilominus tamen modò existit in Ecclesia territorio, cui sit præiudicium in suo privilegio si ab illa extrahatur. Sic aliàs in alienum territorium fugiens, ab illo non erit extrahendus, quia aliena offenderetur iurisdictio. Ita Correa.

3. Nec valet dicere quòd in nostro casu reus non est in casu quòd possit protegi ab Ecclesia, quia non est liber moraliter, sed physicè, etenim super illum Curia

Alibi in Ref. præc. & infra in Ref. 106. §. Nec. à Veri. Vnde, & in Ref. 108. §. Ad alium.

Sup. hoc additio Casu in Ref. 108. §. Con. firmatur. ane medi. am, cursum à veris. Editi. una de. fua.

Sup. hinc in Ref. seq. & in Ref. 1. post l'eq. §. Sed hanc, & sup. in Ref.

23. cursum in veris. Tertio.

IN LATTI
STROU
TO. X. K
E III
14